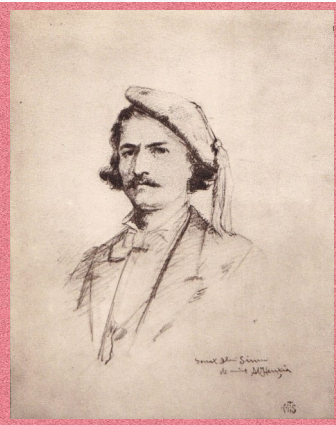

SAVA HENȚIA

Micara Ardicleanu

Poetul roman Horațiu (Quintus Horatius Flaccus)¹ din „*Secolul lui Augustus*”, avea să definească în acea perioadă de aur a literaturii romane, atât de frumos, pictura: „*Un tablou este un poem fără cuvinte*”.

Despre tablourile pictorului Sava Henția putem spune același lucru. Compozițiile sale surprind cu delicatețe femeia în costum popular, țăranca aruncând priviri migdalate privitorului, dar atentă la furca din brâu, simbol al perpetuării tradițiilor primordiale, copilele inocente sau scenele de război, „*în calitatea sa de corespondent de front la Războiul de Independență dintre anii 1877-1878*”, aspecte din viața țăranilor bulgari, portrete ale diferitelor personalități ale vremii, ca de exemplu, portretul doctorului Marcovici, al generalului Dr. Carol Davila și al soției sale, Irina Tranko, dar și al Iuliei Hasdeu.

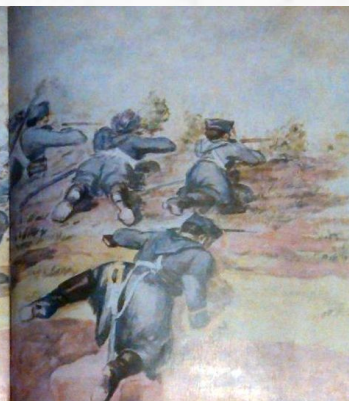
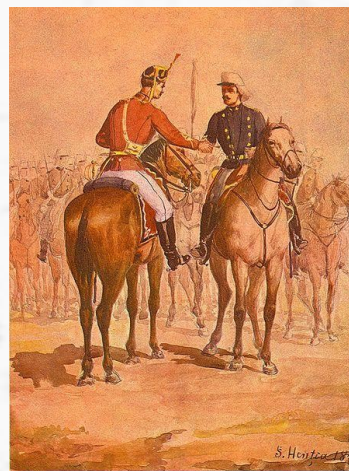
Născut pe data de 1 februarie 1848, în localitatea Sebeșel (Alba), Sava Henția, deși suferea de hipoacuzie (era surdo-mut), avea să fie pasionat de mic de desen. „*Datorită talentului său în pictură și grafică se înscrie la cursurile Școlii de Arte Frumoase din București, pe care le va absolvi în anul 1870.*”² O șansă a vieții a fost întâlnirea, la Școala de Arte, cu profesorii Gheorghe Tattarescu (1820-1894) și Theodor Aman (1831-1891).

„*Între anii 1871-1874, pictorul își va continua studiile în străinătate, având ocazia de a vizita mai multe muzee de artă din Italia și Franța.*”

La Paris, Sava Henția l-a avut ca profesor pe Alexandre Cabanel (1820-1889)”. Se va susține financiar prin bursa acordată cu sprijinul lui Theodor Aman și cu banii din vânzarea tabloului „*Psyche părăsită de Amor*”.

În anul 1875, pictorul se reîntoarce la București, angajându-se ca profesor suplinitor la Azilul „Elena Doamna”.

„*Relația dintre pictorul Henția și doctorul Davila s-a legat atunci când pictorul lucra la Azilul „Elena Doamna” iar doctorul i-a observat talentul în pictură, fapt pentru care atunci când Cartierul General al Armatei a recrutat corespondenți de război, printre care Carol Popp de Szathmary (1812-1887); G. D. Mirea (1852-1934); Nicolae Griurescu (1838-1907) a fost chemat și Sava Henția.*”³

¹ Unul dintre cei mai importanți poeți romani din "perioada de aur" a literaturii romane sau "epoca augustană", cuprinsă între 43 î.Hr. și 14 d. Hr. (https://ro.wikipedia.org/wiki/Quintus_Horatius_Flaccus)

² https://www.dacoromania-alba.ro/nr83/113_sava_hentia.htm

³ https://www.dacoromania-alba.ro/nr83/113_sava_hentia.htm

După terminarea războiului, s-a ocupat și de pictura cu tematică istorică: „Ostașii lui Mihai Viteazul izgonind pe turci la Giurgiu”, „Intrarea triumfală a lui Traian în Sarmizegetusa” sau călătorind prin Regatul României va realiza și compoziția „Legenda Meșterului Manole” în care îi prezintă pe voievodul Țării Românești Neagoe Basarab (1459-1521) (1512-1521) împreună cu soția sa, doamna Despina, în vizită la șantierul Mănăstirii Curtea de Argeș.

Va reface și restaura între anii 1901-1902 picturile tâmplăriei și altarului Bisericii din localitatea Brebii, unde își va cumpăra o casă. Tot el va picta și iconostasele bisericii din localitatea Răhău (Alba); la Vințu de Jos va executa 18 picturi la noua biserică ortodoxă din localitate, ctitorită cu hramul „Pogorârea Sf. Duh”. Mai mult, va ajunge și în orașul Sebeș (Alba), localitatea Săsciori (Alba), la Mănăstirea Cernica, realizând în pronaosul bisericii portretele ctitorilor, Sf. Ierarh Calinic și episcopul Ioanichie Stratonichios.

A murit la vârsta de 56 de ani, pe data de 21 februarie 1904.

